

punkt, at Regjeringen har forelagt et Grundlag for Monarchiets Ordning efter eget Valg af det Bedste. Jeg for min Deel er rigtignok langt fra at kunne ved Valg stille mig paa den Side; for mig kan det kun være en Nødvendighed, som man maa underkaste sig, og der er Medlemmer af Hans Majestæts Raad, om hvilke det Samme maa gjælde. Det er vitterligt, at man, da Ministeriet i dets Heelhed tænkte saaledes, har søgt udenfra at tvinge os hen i den nu valgte Retning. Der er her Tale om en Heelstatspolitik, om en Unionspolitik, og om dennes forskjellige Former. Dengang jeg indtraadte i Hans Majestæts Ministerium, fandtes der ikke opstillet nogen saadan Heelstatspolitik med constitutionelle Former som den, der er betegnet af den ærede Rigsdagsmand for Maribo Amts 4de Valgfreds (Monrad), og som vi maae finde antydet i den kongelige Kundgjørelse; der kjendtes kun uden for det reent absolute Monarchie en Heelstatspolitik i den aabenbart uheldige og fordærvelige Stikkelse, som den havde paataget sig i Rescriptet af 28de Januar 1848. Jeg havde dengang ingen anden Berettigelse til at betroes en særlig Andeel i de politiske Forhandlinger end den, at jeg var blandt de Første, maaskee den Første, der offentlig optraadte mod hien Form, og efterviste endeel af de Mangler ved den, som idag saa veltalende ere udviklede. Istedetfor denne Heelstatspolitik traadte i 1848 ved Marisbegivenhederne en Unionspolitik, men en Unionspolitik ikke af den Art, som idag sidst er omtalt, med en Union mellem Danmark og Slesvig-Holsteen, men en Politik, der gik ud paa en Union mellem Danmark-Slesvig og Holsteen-Lauenborg, og det er paa Basis af denne Politik, at der blev valgt i November 1848 et Ministerium, der skulde fortsætte i denne Henseende Martsministeriet. Jeg har for mit eget Bedkommende til enhver Tid foretrukket og foretrækker denne sidste Unionspolitik for enhver, ogsaa den bedste Heelstatspolitik, fordi jeg ved denne seer de største praktiske Banffeligheder, og Meget, der er betænkeligt, ja farligt for Interesser, som jeg lægger den højeste Vægt paa. Men det var kjendeligt nok, kjendeligere maaskee for dem, der havde været

længere i Ministeriet, end for dem, der indtraadte, at det saae meget betænkeligt ud med Sværfsættelsen af denne Politik dengang, da Ministeriet dannedes i November 1848. Der var tænkt paa en Modification af denne Unionspolitik. Tanken var opstaaet om, at denne Politik, naar den skulde gennemføres, maatte ikke forandres i sit System, men i Delenes Begrænsning; men Udfigterne til overhovedet at gennemføre den, naar man ikke vilde komme over til den slesvigholsteenske Union, vare dengang de uheldigste, thi begge Hertugdømmerne vare besatte af fjendtlige og oprørske Tropper, og Enhver vil indsee, at der i den factiske Tilstand ligger en stærk Antydning for det Udfald, som de politiske Underhandlinger ville saae. Det Ministerium, hvori jeg havde den Ære at indtræde, sagde jeg, vilde fortsætte Unionspolitikken i den Betydning, den havde for Martsministeriet; men for mig personligt var det klart, at en Modification af den antydede Art maatte gjøres deri. Jeg har til enhver Tid, paa ethvert Sted, hvor jeg kunde tale frit, stræbt at gjøre den Tanke gjældende, at man, for at fastholde Unionspolitikken i denne Form mellem Danmark-Slesvig og Holsteen-Lauenborg, maatte, og fra et nationalt Standpunkt gjerne kunde, underkaste sig en saadan territorial Indskrænkning for den ene Deel, der ene syntes at give Udfigt til at gennemføre den. Men denne min personlige Tanke underordnede jeg, saalænge der var, eller aldeles overveiede antoges at være Udfigt til Gjennemførelsen af den Unionspolitik, som Konge og Folk havde vedkjendt sig, i dens oprindelige og fuldstændige Stikkelse. Det i November 1848 dannede Ministeriums første Opgave var at tilveiebringe de forudgaaende Betingelser, uden hvilke der ikke kunde tænkes paa en saadan Gjennemførelse, og disse Betingelser vare for det Første Opnaaelsen af det, der skulde give Sikkerhed for, at det med denne Unionspolitik virkelig var Meningen at holde begge Dele sammen, at det ikke var en skjult Adskillelsespolitik, at man virkelig vilde, at Unionens Dele skulde udgjøre en højere Enhed, udgjøre det Monarchie (som Grundloven selv kalder det), hvis forenede Krone hyllede paa den danske Konges Hoved;